

Šiandien – mėnulio jaunatis, antradienį prasidės priešpilnis. Saulė teka 8 val. 38 min., leisis 15 val. 53 min. Dienos ilgumas 7 val. 15 min. Vardadieniai: šiandien – Lėja, rytoj – Abraomas, Abrys, Namvaldas, Pastorius, Teofilius, Teofilė, Teofilija, Teofilis, Teofilius, Topilė, Topilis, pirmadienį – Geskanta, Geskantas, Geskantė, Gestautas, Gestautė, Gesvina, Gesvinė, Honorata, Honoratas, Honorijus, antradienį – Gedvarda, Gedvardas, Gedvas, Gedvyda, Gedvydas, Rimbertas. Gruodžio 21 – Žiemos saulėgrīža. Elnio devyniaragio šventė.

Koronavirusas nesitraukia, pasiglemžia vis daugiau gyvybių

Gruodžio 17 d. 10 val. Statistikos departamento duomenimis, COVID-19 liga Prienų rajono savivaldybės teritorijoje sirgo 467 asmenys (gruodžio 16 d. – 449), pasveiko – 435 (gruodžio 16 d. – 423).

Atvejai pagal amžiaus grupes: 20–29 m. – 3; 30–39 m. – 4; 40–49 m. – 3; 50–59 m. – 12; 60–69 m. – 6; 70–79 m. – 2; per 80 m. – 4.

Mirė dar vienas asmuo. Iš viso nuo pandemijos pradžios koronavirusas nusinešė 10-ties mūsų rajono gyventojų gyvybės. 3 asmenys, kuriems buvo patvirtintas koronavirusas, mirė dėl kitų priežascių.

Prienų rajono savivaldybės informacija 2 p.

Birštono „Bočių“ jubiliatai 3-6 p.

Apie 4-5 p. konfliktus

Kaip pristabdyti osteoporozę? 4 p.

Birštono gimnazija neliko nepastebėta

COVID-19 situacija 5 p. Birštono savivaldybėje

Kalėdos su „Telia“ prasidėda anksčiau ir baigiasi vėliau

6 p.

Prienų r. savivaldybės vietinio (priemiestinio) susisiekimo autobusų 7 p. maršrutų tvarkaraščiai

Ką šventėms gaminio mūsų senoliai? 8 p.

Būkite su „Gyvenimu“ ir 2021-aisiais!

Nepamirškite dovanos sau, giminaičiui, kaimynui, bičiuliui...

Visiems užsiprenumeravusiems „Gyvenimą“ dovanosime „2021 metų kalendorių“

Prienų rajono ir Birštono krašto naujienos – į kiekvienus namus, į kiekvieną darbo vietę!

Prenumeruoti laikraštį pigiau ir naudingiau

Tu, kurie „Gyvenimą“ užsiprenumeruos metams ir pusmečiu – laukia tradicinio žaidimo dovanos!

Prenumerata priimama „PayPost“ arba internetu „Lietuvos pašto“ tinklalapyje www.prenumeruok.lt, paštuose, pas laiškanešius ir redakcijoje: skambinkite tel.: (8 319) 60012, 8 605 19 327, rašykite: zina@gyvenimas.info

Nuotralka asociatyvi (Shutterstock)

Kai klaidos kaina – žmogaus gyvybė: į ką būtina atkreipti dėmesį dirbant miške

Šaltuoju metu laiku medžiai yra ramybės būsenos, mediena po rudens – labiau subrendusi ir tvirtesnė. Todėl miškuose žiemą – aktyviausias darbymetis: užja pjūklai ir burzgia medkirčių technika. Tačiau giriose darbuojasi ne vien profesionalai. Būtent gyventojų saviveikla, kai mišku kirtimai atliekami nežinant ar nepaisant saugumo reikalavimų, sukelia nemažai galvos skausmo ne tik miškininkams, bet ir bendrovei „Litgrid“, kuri rūpinasi Lietuvos elektros perdavimo sistema.

Šalia arba tiesiai ant aukštostampos elektros laidų nuvirtęs medis sukelia elektros iškrovą ir automatiškai išjungia elektros linijas – dalį elektros vartotojų palieka be energijos, tenka atlikti brangų remontą.

Didžiausia neatvarsaus ir netatsakingo elgesio kaina – žmogaus gyvybė. Incidentai, kai elektros iškrova mirtinai traumuoja žmogų, fiksuojami kone kasmet.

Ivertinkite aplinką ir saugumo zonas

„Litgrid“ Perdavimo tinklo departamento direktoriaus pareigas laikinai einantis Valdas Bancevičius nurodo, kad elektros perdavimo linijų laidais tekanti srovė yra 500–1500 kartų aukštessnės įtampos nei namuose. Ji pavojinga kliudžius laidą ir pažeidus saugų atstumą, priejus per arti. Todėl specialistas pataria vykdant miško kirtimą deramai suplanuoti darbus ir ivertinti aplinką, kur ir kokiu atstumu nuo darbų vietas drikiasi elektros linijos.

„Būtina ivertinti, ar darbams naudojamą technika neįvažiuos į elektros linijų apsaugos zonas – ar kiekvienas manevras gali būti atliktas saugiai“, – pataria V. Bancevičius.

Elektros apsaugos zona, priklausomai nuo paskirstomos įtampos, yra 20–40 metrų atstumas nuo krastinių elektros laidų.

Peras pašnekovo, kuo aukštessnės įtampos linija, tuo didesnį atstumą nuo elektros laidų reikia išlaikyti. 110 kV įtampos linijos apsaugos zona yra po 20 metrų į abi puses nuo linijos kraštinio laidų, 330 kV – po 30 metrų, 400 kV – po 40 metrų.

Kokie objektai patenka į linijų apsaugos zonas, galima pasitikrinti internetiniu žemėlapiu duomenų bazėje REGIA (regionų geoinformacinės aplinkos paslauga). Pašne-

kovas atkreipia dėmesį, kad ši informacija labai praverčia ne tik planuojant miško kirtimo darbus nepažistamoje vietovėje, bet ir prie perkant žemės sklypą ar planuojant statybas, atliekant teritorijų planavimą.

Elektros apsaugos zonoje tam tikra veikla yra apskritai draudžiama. Taip pat draudžiama mediena užversti ar kitaip užverti kelius prie elektros tinklų objekto. Atkreiptinas dėmesys, kad šalia elektros perdavimo oro linijų arba po jomis negalima sukarauti ir sandeliuoti medienos, malkų, durpių, taip pat šiaudų, pašarų, trašų ir kitų degių medžiagų.

Dalis girininkų atsisako išduoti leidimą miškui kirsti, jeigu prašymą pateikę asmuo neturi dokumento, irodančio medkirčio kvalifikaciją.

Tačiau dabar toli gražu ne visi miške su pjūklais besidarbujantys vyrų turi bent motopjūklininko pažymėjimą. Ne visi pasirūpina, kad jų išrankiai būtų tvarkingi, o kūna saugetu patikimos priemonės: šalmas, ausinės, akių apsauga, neperjaunamos kelnės, specialūs batai ir kitos.

Ne visi suprant, kodėl miške draudžiama dirbtai vienam ir kaip svarbu turėti mobilųjį telefoną, kad prieirekus būtu galima išsiesti pagalbą.

Atsitraukimo nuo pjaunamo medžių, saugūs atstumai ar prievoles patikrinti ir išsiptinti, kad pavojingoje zonoje nėra pašalinė asmenų – dar kelios taisyklos, kurių miško darbininkams turi būti įaugusios į kraują.

V. Bancevičius mano, jog profesionalūs medkirčiai žino, kad jų darbas yra pavojingas, todėl laikosi taisyklių – saugo save ir kitus. „Kad saugus atstumas nuo elektros laidų – 2,5 metro, o saugus atstumas nuo

nupiliatoriais, kranai ar ekskavatoriai gali sukelti riziką, kurią būtina ivertinti priartėjus prie elektros linijos apsaugos zonos. Todėl miško kirtimo darbus atliekančios komandas turėtų iš anksto numatyti saugius maršrutus ir atsargiai manevruoti, kai netoliiese mato elektros stulpų atraamas ar ižeminimo strypus.

„Ar ūkininkas dirba savo lauke, ar savo miške, jis turi žinoti, kad greta elektros laidų ir stulpų turi elgtis ypač atsargiai“, – kalba elektros perdavimo tinklo priežiūros ekspertas. Net ir nesukėlus pavojaus gyvybei, elektros iškrova net ir per atstumą gali padaryti didelių nuostolių miško ar žemės ūkio technikai.

Peras skubiai išvirsta ant elektros laidų, o ne ten, kur norėta. Jeigu kaltininkas nepraneša apie išvystytą arčiau priešingą ženklą, kurioje vietoje pažeistas tinklas. Paieškos gali užtruktį ir valanda. Tuo metu be elektros gali būti tūkstančiai vartotojų – namų ūkiai, verslas ir įvairios institucijos. Savo ruožtu apie išvystytą arčiau priešingą ženklą, kurioje vietoje pažeistas tinklas, kaltininkas randamas, jam tenka atsakyti įstatymų numatytą tvarką ir atlygiinti bendrovei sukelto žala“, – sako V. Bancevičius.

Jeigu ant laidų nuvirkto nukirstas medis, jis liesti – mirtinai pavojingas. Gyvybę gali kainuoti ir prisiartinimas prie nutrukusių elektros laidų. „Jeigu vaikštinėdami miške paštelbėjote ant linijos nuvirtusį medį arba matote nutrauktą elektros laidą, nesiartinkite. Skambinkite 112“, – sako V. Bancevičius.

Jis pastebi, kad skaudžius incidentus neretai sukelia ir pavieniai asmenys, nusprenendę pasidarbinti pjūklui ir kirviu. „Dažniausiai apie savo klaidą žmogus suprantą, kai medis nuvirsta ant elektros laidų, o ne ten, kur norėta. Jeigu kaltininkas nepraneša apie išvystytą arčiau priešingą ženklą, kurioje vietoje pažeistas tinklas. Paieškos gali užtruktį ir valanda. Tuo metu be elektros gali būti tūkstančiai vartotojų – namų ūkiai, verslas ir įvairios institucijos. Savo ruožtu apie išvystytą arčiau priešingą ženklą, kurioje vietoje pažeistas tinklas, kaltininkas randamas, jam tenka atsakyti įstatymų numatytą tvarką ir atlygiinti bendrovei sukelto žala“, – sako V. Bancevičius.

„Jeigu savo valdose pastebėjote po elektros linija augantį medį, patys nekirstkite ir nepjaukite. Praneškite „Litgrid“. Kiekvienas gyventojas pranešimas yra užregistruojamas ir tų reaguojama. Mūsų specialistai kasmet atlieka elektros linijų trasų valymą ir šaliną per aukštai, po laidais užaugusius krūmus, pavienius medžius“, – tvirtina V. Bancevičius. Kiekvieną kartą, kai linijos apžiūros metu nustatomos, kad valant elektros oro linijos trasą reikės kirsti medžius, rangovas privalo gauti raistišką žemės sklypo savininko sutikimą vykdyti tokius darbus. Užs.Nr.105

Birštono versmės

„Gyvenimas“
- laikraštis Jums
ir apie Jus!

Gerumo niekuomet nebūna per daug...

Nuostabiai išpuoštas ir Kalėdinę dvasią skleidžiantis BĮ Nemajūnų dienos centras sulaukė dovanų mažiausiams centro lankytojams!

Veslininkas Tomas, anksčiau Birštono medikams dovanojės apsaugines veido kaukes, dalijosi gerumu ir Nemajūnų dienos centrą lankantiems vaikams padovanovojo daugybę dovanų iš savo parduotuvės „Lobių skrynia“, kurios pradžiugins ir nustebins kiekvienu. Padékodama už dovanas, bendruomeniškumą ir paramą BĮ Nemajūnų dienos centro vaikams. Birštono savivaldybės merė Nijole Dirginčienė kviečia visus skatinti vieni kitus gériems darbams ir rūpintis pačiais artimaisiais.

Birštono policijos komisariatas informuoja, kaip bus galima patekti į kurortą artimiausias tris savaites, įsigaliojus griežtesniams karantinui Lietuvoje

Igyvendinant sugriežtintus karantino reikalavimus šalyje dėl judėjimo ribojimų kontrolės nuo 2020 m. gruodžio 16 d. iki 2021 m. sausio 3 d. ribojamas asmenų išvykimas už savo gyvenamosios vietas savivaldybės teritorijos ribų.

Nuo gruodžio 18 d. 13 val. iki sausio 3 d. 21 val. visoje šalyje policijos kontrolės postai prie įvažiavimų į miestus bus:

- nuo gruodžio 18 d. 13 val. iki gruodžio 20 d. 21 val.
- nuo gruodžio 23 d. 13 val. iki gruodžio 27 d. 21 val.
- nuo gruodžio 31 d. 13 val. iki sausio 3 d. 21 val.

Birštono savivaldybėje taikomų judėjimo apribojimų ypatumai:

– Policijos kontrolės postas bus prie įvažiavimo į miestą, prie žiedo, B.Sruogos gatvėje. Policijos pareigūnai kontroliuos įvažiavimą į kurortą.
– Įvažiavimas į Birštono miestą N. Silvanavičiaus gatve (nuo A16 kelio) bus uždarytas.

– Visą šį laikotarpį Birštono savivaldybės teritorijoje aktyviai patruliuos policijos ekipažai, esant būtinumui, į pagalbą bus pasitelkiami šauliai ir policijos rėmėjai.

LR Vyriausybės pakeistose karantino sąlygose numatyta, kad ribojimai nebus taikomi vykstant į tarptautinius keleivių maršrutus aptarnaujančius oro, jūrų uostus, autobusų stotis ar iš jų, į savo gyvenamosios vietas savivaldybę, dėl artimųjų giminaičių mirties, atliki darbo, kai darbo vieta yra kita savivaldybėje, dėl sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kitų objektyviai pagrįstų neatidėliotinų priežasčių, kai vykti į kitą nei savo gyvenamosios vietas savivaldybę neišvengiamai būtina. Taip pat ribojimai netaikomi asmenims – vienos šeimos ar vieno namų ūkio nariams, vykstantiems į kitą nei savo gyvenamosios vietas savivaldybę, kurioje turi nekilnojamą turto, priklausančio vienam iš šeimos ar namų ūkio nařių nuosavybės teise.

Raginame visus susitelkti ir elgtis protingai bei atsakingai. Policija

ir savivalda intensyviai ruošiasi, kad kiekvienas važiuojantis į kitą savivaldybę turėtų būti pasirengęs pagerinti savo kelionės tikslą. Néra tikslu kuo daugiau asmenų nubausti ir kuo daugiau pažeidėjų užfiksuoti, svarbiausia – visų mūsų sąmoningumas ir supratimas, kad tik saugodami vieni kitus pasieksime geresnių rezultatų pažabodami koronaviruso plitimą.

Atsakymus į klausimus, susijusius su judėjimo ribojimu tarp savivaldybių, galite rasti šioje nuorodoje: <https://policia.lrv.lt/ltr/naujienos/svarbi-informacija-del-judejimo-ribojimu-atsakymai-i-klausimus-nuolat-atnaujinama>

Tik neradę atsakymų į Jums rūpimus klausimus, skambinkite Policijos informacijos teikimo telefonu **8 700 60000**.

Birštono policijos komisariato informacija

Birštono „Bočių“ jubiliatai

Kaip Jūsų gyvenimo būda, įpročius, mintis pakeitė šie jubiliejiniai, pandemijos ženklu pažymėti metai? Paprašiau, kad į ši klausimą atsakytu trys šiemet garbingus amžiaus jubilieus šventę Birštono „Bočių“ bendrijos nariai. Jie pasidalino ir savo „receptais“, kurie išvaiko liūdesį ir padeda susigrąžinti gerą nuotaiką monotoniskoje ir apribojimų pilnoje kasdienybėje.

Šiais metais Birštono „Bočių“ bendrijoje gausiai užderėjo jubilieju. Pirmininkė J. Barutienė suskaičiavo, kad „apvalias“ savo gyvenimo sukaktis šventė net 28 draugijos nariai. Dėl koronaviruso plitimo adventinis vakaras ir jubiliatų pagerbimas neįvyko, todėl bendrijos aktyvistės jiems paruošė staigmenas – po kalėdinę gėlę, krepšeli su kvapnia kava ir šventiniu atviruku saugiai įteikė ar paliko nuvykusios prie jų namų durų. Atvirukus pagaminė nauja bendrijos narė, dailininkė Marija Vienažingenė. Neliko pamiršti, su artėjančiomis Kalėdomis buvo pasveikinti ir nariai, gyvenantys globos įstaigose.

„Pandemijos akivaizdoje supranti, kad didžiausia vertybė yra šeima“

Profesionali operos dainininkė Onutė GRATULEVIČIENĖ, per savo karjerą didžiosiose scenose suvaidinusi daugybę įsimintinų vaidmenų, į Birštono „Bočių“ veiklą įsitraukė jau išėjusi į užtarnautą poilsį. Iki šiol savo skambiu balsu ji džiugino klausytojus chorą „Sidabrėnė gija“ pasirodymuose. Birželį kūrybingajai Onutei, puikiai valdančiai ne tik balsą, bet ir plunksną, sukako 75 metų. Rūpi sužinoti, kaip jos dabartinių gyvenimą pakoregavo dėl COVID-19 valdymo priimti apribojimai, į ką jai teko iškeisti sceną?

– Dabartinė situacija tikrai nėra maloni: su vyru pernelyg dažnai nevaikštomė į parduotuvės, apsipirkame, kad produktų pakaktų keilioms dienoms. O šiaip laiką leidžiame namuose, skaitau, sprendžiu kryžiažodžius, – pasakoja Onutė Gratulevičienė. – Man apniukę spalis ir lapkritis ir šiaip yra sunkūs mėnesiai, kai apie save prienna įvairiausiai negalavimai.

I pandemijos valdymo aprėpijimus stengiuosi reaguoti, ramiai. Sunkiausia nematyti savų. Štai marti klausia: „Mamyt, gal ką rašot?“ Negaliu, atrodo tarsi cementu būtų užpilda... Néra tokio įkvėpimo, kad emocijos džiaugsmingai lietuši. Visgi stengiuosi, ypač kai paskambina vaikai, kad balse nepasijustų kokia nors liūdnesnė gaidelė. Sakau, kad gyvenam ir jaučiamės gerai.

Metų visiems buvo nelengvi. Nedaug buvo progų susitikti ir laisvai pabendrauti su savo artimaisiais. Tai suteikė progą pasitirkinti, kokio gilumo yra meilės jausmas savo šeimai.

Tokiomis aplinkybėmis akivaizdžiai supranti, kad didžiausia tavo vertybė yra vaikai, anūkai, o visas kitas turtas – turi daugiau ar mažiau – tampa nebesvarbus. Gyvenimas pamokė išgyventi ir suktis iš to, kiek turim, galima juk pataupyti, maistą pareguliuo. O meilė, ilgesys savo šeimai, anūkams yra begalinis. Kai negali susitikti, pakalbėti, fiziškai

prisiglausti, tada supranti, koks giluminis ir neįkainojamas šitas jausmas. Matau, kad ir vaikams, kokie bebūtų jie amžiaus, šiuo laikmečiu reikia gyvo ryšio su tėvais...

Pagarbus, dėmesingas. Toks turėtų būti ryšys tarp žmonių. Dažnai pagalvoju apie Birštono „Bočių“ bendrijos pirmininkę Juliją Barutienę, svarstau, iš kur tiek daug ji turi savyje energijos, šilumos – prie kiekvieno prieiti, su šypsena pakalbinti, pamaloninti.

Juk būna įvairių dienų – ir repeticijas pamiršti, ir nenori į renginį eiti, o pirmininkė mus visus gražiu žodžiu suburia. Mūsų šeima jai nuosirdžiai dėkinga. Manau, kad iš tokų žmonių reikia pasimokyti atidumo, dėmesio žmonėms. Bet gal to nelabai ir išmoksi, galbūt tai yra duotybė iš Dievo, iš šeimos? Gerbiama Julija mums yra pavyzdis, kaip reikia gyventi, skeisti šilumą ir šviesą aplinkiniams.

Koks mano geros nuotaikos receptas? Štai dabar vaikštinėj, klausausi garsų – kažkur genelis kalena. O man kyla minčių: svarstau, kaip jis randa ir girdi tuos vabaliukus? Žvelgiu į Nemuną – jis apsistraukęs, iš jo tarsi sklinda balta šviesa. Žvelgiu į debesis... Pagal žinomą melodiją savais žodžiais ką nors kuriu, niūnuoju, dainuoju. Tai – savotiška meditacija.

Džiauguosi, kad aplinkui miškas, kad takas nuvalytas, jaučiu har-

Onutė Gratulevičienė – scenoje.

moniją su gamta. Ir tai džiugina, pakrauna žmogų geros nuotaikos, energijos. Kai būnu namuose, klaušausi muzikos, kai pasitaiko gera laida – žiūriu į ją. Patinka E.Mildažytės vedama laida, kai su pašneko vaisi susėda už stalą, kaip viena šeima, paprastai ir nuotaikingai bendrauja. Į laidą kviečiami menininkai, aktoriai, leidėjai, kiti žinomi žmonės tokioje aplinkoje nuoširdžiai atsiveria... Jų pasakojimai ir mintys ir klausytojui kažką palieka... O dauguma laidų – kažkoks marazmas, kaip aš sakau...

Viskas gerai, kas gerai baigiasi. Svarbu, kad šeima būtų sveika. Vi siems linkin nešiotis šviesias mintis ir yti lauk negatyvių. Jei su kuo nors ne pakelui, kas nors supykdo, neliekit pykčio, mes juk esame visokie... Tiesiog siuškite tam žmogui šviesą, linkēdami, kad Dievas būtų su juo...

Sv. Kalėdu išvakarėse nepamirškime Dievui ir žmonėms padėkoti už tai, ką šiandien turime, už tai, kokie esame. Juk pati didžiausia dovana žmogui yra gyvenimas, turėti šeimą, kuri suteikia atsvarą ir padeda išverti visus sunkumus. Ramiai visiems švenčių...

(Nukelta į 6 p.)

Apie konfliktus

Psichologė Brigitė GELUMBAUSKIENĖ

Konfliktai tokie neišvengiami kasdienybėje, kaip duona ant stalio, tačiau retai susimastome apie tai, jog jų sprendimo būdai gali būti labai įvairūs, priklausomai nuo asmenybės tipo, situacijos ar įgytos patirties. Be to, svarbu žinoti, jog egzistuoja ne tik tarpasmeniniai ar tarpgrupiniai, bet ir vidinių arba asmenybės konfliktais. Tačiau pirmiausia reikėtų atsakyti į klausimą – kas tai yra? Lietuviai žodyne apibrėžiamas šis terminas taip:

Konfliktas (lot. *conflictus* – susidūrimas) – priešingų nesuderinamų norų, poreikių, tikslų susidūrimas, sukeliantis sunkių išgyvenimą; skiriama vidinis konfliktas ir konfliktas tarp individų – dviejų žmonių ar grupių; vidinis konfliktas – be maž vienodai stiprių, bet priešingų norų, poreikių, interesų susidūrimas; konfliktas tarp individų – susidūrimas tokiu žmonių, kurie siekia nesuderinamų tikslų, turi priešingų interesų.

Daugelis mūsų stengiasi išvengti konfliktų, tačiau tai neįmanoma, kadangi mes visi esame skirtini su savo poreikiais ir interesais bei esame veikiami kitų žmonių, savo paties emocijų. Dėl ko atsiranda konfliktai? Bene dažniausiai pasitaikančios priežastys yra nesąžiningumas, aplaidumas, ypatingas pasitikėjimas savo nuomone ir įsitikinimas, santykį neišsiaiskinimas, negebejimas nustatyti ribų, netinkamas konflikto sprendimo būdas, slapti kėslai ir baimė. Labiausiai paplitusi iš jų yra baimė – apsiuokti, prarasti reputaciją, būti atstumtam, pažemintam, netekti darbo, pinigų, žemės, kito žmogaus, sveikatos ir t.t. Pvz.: pacientas, kuris po atlirkos klubo sąnario operacijos jaučia skausmą, nepastebi jokio sveikatos pagerėjimo (nors chirurgas žadėjo) natūraliai gali jausti baimę dėl ateities (ar galės vaikščioti kaip anksčiau?) ir pykti ant gydytojo, kuris gali būti nukreiptas ir į kitus specialistus, esančius aplinkui. Visiškos nevilties ir bejegiškumo apimtis pacientas gali bandyti ieškoti sajungininkų, kurie pritartų jam ir padėtų kovoti su neteisybe ir netvarka sveikatos sistemoje. Tačiau už viso to slypi baimė gyventi nepilnavertišką gyvenimą. Kaip ir daugelyje kitų situacijų, kuomet vengiamo atvirai kalbėti apie sunkumus, ignoruoja problemas ir konfliktus, tarsi ju visai nebūtų. Tai „aukos“ mąstymena, parenta menkavertiškumu ir beviltiškumu. Tikimasi, jog problema pati išsiplėtė, tačiau ilgainiu besikaupiantys sunkumai gali vieną dieną sprogti. Be to, kita puse, kuri dalyvauja konflikte, gali jausti, jog jos vengiamą. Šis būdas yra tinkamas, kai nėra galimybės patenkinti savo poreikius ar konfliktas neliečia tiesioginių interesų, kai reikia surinkti daugiau informacijos ar yra svarbesnių problemų. Pvz.: pacientė, reabilitacijos metu gyvendama viename kambaryje su kita moterimi, kuri naktį garsiai knarkia, gali bijoti atvirai kalbėti apie tai ir stengtis neparodytis savo nepasitenkinimo bei nuovargio, motyvuodama tuo, jog ilgai taip nebus, dar pakentės keletą dienų ir vis tiek išvažiuos. Jei nėra galimybės pakeisti kambario, tuomet tai galimas sprendimo būdas (be to, yra dar ir ausų kamštukai, kurie bent iš dalies padėtū sumazinti garsą).

„Siekiantys lygių“ arba kompromiso atstovai stengiasi priimti bendrą sprendimą, tačiau jis yra tik iš dalies patenkinantis abi puses. Jiems rūpi tikslai ir santykiai. Tai ieškojimas aukso vidurio su išliekantiu noru, „būti teisiam“. Šiam tipui svarbu žinoti, jog ir toliau galės laikytis savo nuostatų. Kadangi nė viena puse nėra iki galvo patenkinta sprendimu, todėl ilgainiu vengiamą jo laikytis. Šis būdas taikytinas, kai abiejų konfliktuojančių galia yra panaši, kai sprendimui priimti nėra laiko ar siekiams tikslai ne itin svarbius.

„Bendardarbiaujantieji“ yra geranoriškai nusiteikę vienas kita atžvilgiu ir stengiasi ieškoti originalių sprendimų, patenkinančių abiejų poreikius ir gerinančių tarpusavio santykius. Šis būdas reikalauja pakankamai daug laiko, pastangų, pasitikėjimo vienos kitu ir kurybiškumo. Konfliktu dalyvai stengiasi įveikti ne vienas kita, bet esamą sunkumą ir linkę laikytis priimto sprendimo. Bendardarbiaujantis pavyzdys gali būti viešas reniginys, kurio metu dalyvauja įvairių

(Nukelta į 5 p.)

Kaip pristabdyti osteoporozę?

Pasaulyje sparčiai daugėja pagyvenusių žmonių bei su amžiumi susijusių susirgimų. Lietuvos osteoporozės fondo duomenimis, pagyvenusių žmonių liga – osteoporoze serga 250 tūkst. žmonių arba 10–12 proc. visų gyventojų. Europoje, JAV ir Japonijoje – 75 mln. žmonių.

Ką derėtų žinoti apie pagyvenusių žmonių ligą – osteoporozę, kalbamės su VšĮ Prienų ligoninės direktore, gydytoja endokrinologė Jūratė MILAKNIENĖ.

– Kas yra osteoporozė ir kokie jos pavoja?

– Idomu tai, kad žmogus gimsta turėdamas 300 kaulų, o mirsta – su 206. Iki 27–32 metų amžiaus kaulinis audinys stiprėja. Beje, kasmet atsinaujina apie 10 proc. kaulinio audinio.

Senstant kaulų apykaita lėtėja, jie silpsta, sunkiai gyja mikrolūziai, nuo menkiausios traumos lūžta kaulas. Osteoporozė – liaudiškai vadinama kaulų retėjimu, minkštėjimu. Tai sisteminė liga, kuriai būdinga maža kaulų masė, padidėjęs jų trapumas, lūžiai.

Manoma, kad osteoporoze serga kas trečia moteris ir kas penktas vyras.

Osteoporoze dažniau serga moterys. PSO duomenimis, 80 proc. po menopauzės periodo moterų negalvoja, kad joms gresia osteoporozė ir kaulų lūžiai. Sulaikusios 50 metų amžiaus, 1 iš 3-ių patiria osteoporozinį kaulo lūžį. Jų moterims nuo 55 metų pasitaiko dažniau nei vyrams, tačiau senyvame amžiuje (per 75 metų) abiejų lygių lūžių skaičius susilygina.

Senyvo amžiaus žmonių griuvimai baigiasi traumomis, lūžiais (5 proc.), negalia. Viena sunkiausią pasekmę – osteoporozinis šlauniuklio lūžis, nes tilk mažiau nei 30 proc. asmenų po šios traumos atgauна buvusių fizinę formą, o 50 proc. – nebegali gyventi savarankiškai.

– Kodėl vyrai osteoporoze serga rečiau?

– Brendimo metu didėja kaulų masė. Berniukai brėsta ilgiu, todėl sukaupia daugiau kaulų masés. Mergaitės bresta trumpiau ir intensyviau, todėl kaulų masė mažesnė.

Po menopauzės estrogenų kiekis kraujyje moterims mažėja labai greitai, keičiasi kaulų struktūra, jie reteja, lūžta, netenka mineralinių medžiagų.

Vyrams senstant testosterono kiekis mažėja lėtai, todėl kaulai išlieka nepakitus ilgiu.

– Kokios ligos, išprociai skatina kaulų retėjimą?

– Nereta osteoporozės priežastis – ilgalaikis medikamentų vartojimas. Pavyzdžiu, gliukokortikoidų (5 mg ar daugiau per dieną ilgiau kaip šešis mėnesius), vaistų nuo

rančias statybinės atliekas, naudotas padangas, akumulatorius ir baterijas, buities pavojingas atliekas (liuminescencines lėmpas, termometrus, dažus, įvairius skiediklius ir tirpiklius, rūgštis, tepalus, užterštasis pakuočiai), biologiskai suvartojamas atliekas (žolių, lapų, smulkiai medžių šakas, vaisių ir daržovių išspaudas) ir kitas buityje susidarančias didelių gabaritų atliekas.

Visos rūšiavimo centre surinktos atliekos yra rūšiuojamos, metant jas į tam skirtus kontenerius – atliekas atvežusiems gyventojams tinkamai jas išrūšiuoti padeda centro darbuotojas – ir saugomos iki jų iš-

VšĮ Prienų ligoninės direktorė, gydytoja endokrinologė Jūratė Milaknienė.

trūkumo iki 50 proc. padidėja širdies infarkto rizika. Jei vargina raumenų silpnumas, traukuliai, kaulų, kūno skausmai, lėtinis nuovargis, nemiga, sulėtėjės mąstymas, bloga koncentracija, tiketina, kad jums trūksta vitamino D.

Tarpautinis osteoporozės fondas sveikiems pagyvenusiems asmenims rekomenduoja 800–1000 TV vitamino D per parą, nutukusiems, sergantiems osteoporoze ir mažai būnantiemis saulėje žmonėms – 2000 TV, o 4000 TV paros dozė skiriama, kai yra žymus vitamino D nepakankamumas.

Dėl preparato pavadinimo ir dozės konkrečiu atveju derėtų pasiarti su gydančiu gydytoju.

– Derėtų nepamiršti ir kalcio...

– Kalcis – svarbus kaulų, dantų, plaukų, nagų būklei. Pirmieji kalcio trūkumo požymiai – besisluoksniuojantys ir lūzinėjantys nagai, išsišakoję plaukų galuikai, be to, silpneja kaulų struktūra.

Kalcio daug varškėje, sūriuose, kiaušiniuose, taip pat mėsoje, žuvisse, sojų pupelėse, rupiu miltų gaminiuose, kopūstuose, kriausėse, slyvose. Kalcis, gaunamas su magniu, fosforu ir cinku, gerai išsavinamas. Svarbu daugiau valgyti ne rūgštinancio, o šarminancio maisto (daržoviu, vaisiu) – taip sukursime mineralams tinkamą aplinką.

Kai kurie maisto produktai, kuriuose yra oksalo rūgštės (rūgštynės, rabarbarai, špinatai), trukdo organizmui pasisavinti kalcij. Jis prarandamas ir dėl kofeino – geriant stiprią kavą, arbata, kokakolą. Kalcij „išplauna“ iš organizmo gažuotus mineralinius vanduo, alkoholiniai gérimerai, taip pat sūrus maistas, kurie daug natrio.

Kalcio paros norma suaugusiems – 1000 mg. Jeigu su maistu žmogus gauna mažai kalcio, būtina naudoti maisto papildus. Vitaminas D ir kalcis stiprina kaulus, tačiau tinkamą dozė skirs gydantis gydytojas, išvertinęs bendrą sveikatos būklę.

– Dėkojame už pokalbi. Tikiėmės, kad skaitytojai pasinaudos jūsų rekomendacijomis.

Kalbėjosi Veronika Pečkienė

Birštono rūšiavimo centras – vieta ir didelėms atliekom, ir dar geriem daiktams

Saulėtekio gatvė 23, Birštonas. Ši adresą jau žino daugelis Birštono savivaldybės gyventojų. Čia veikiančiame Rūšiavimo centre, anksčiau vadintame stambiųjų atliekų surinkimo aikšteliu, kasmet surenkama vis daugiau atliekų, o prieš porą metų Jame atidarytas daiktų mainų punktas „Mainukas“ tapo tikru atradimui ir norintiems atiduoti naudojimui dar tinkamus daiktus, ir norintiems jų pasiimti.

žimo į atliekas tvarkančias įmones.

Tačiau į rūšiavimo centrą atvežama ir nemažai dar tinkamų naujoti daiktų, kurie neiškeliauja į atliekų tvarkymo ar perdibrimo įmonės – juos gali pasiimti žmonės, kuriems tie daiktai yra reikalingi, ir toliau juos naudoti. Tokia galimybė atsirado prieš porą metų pradėjus veikti daiktų mainų punktui „Mainukas“.

„Mainuką“ žmonės atveža daug išrūšiuotų, tvarkingu daiktų: buities prietaisų, baldų, drabužių, knygų. Atvežę iš karto ir pasako, kad vienas ar kitas prietaisas dar

(Nukelta į 5 p.)

Kalėdos su „Telia“ prasideda anksčiau ir baigiasi vėliau

Šiemet šventes pasitinkame kitaip, daugiau laiko praleisdam namuose, tvarkydami seniai užmirštus kampelius ir visą dėmėsi skirdami šalia esantiems brangiausiems žmonėms, o kad namuose niekada nebūtų nuobodu bei nepritrūktų smagiu užsiemimui kartu, nuo lapkričio vidurio iki pat Naujujų metų „Telia“ skelbia kalėdinį konkursą ir kas savaitę dovanajo išskirtinius prizus.

I Prienų rajone, Klebiškio kaimė, gyvenančiu Paškevičių šeimos namus Kalėdos atėjo anksčiau – sudalyvavusi šventiniame „Telia“ konkurse, Paškevičių šeima laimėjo net 3000 Eur vertės prizų rinkinį, kurį sudaro: žaidimų kompiuteris „Playstation 5“, mobilusis telefonas „Iphone 12“, „Samsung“ robotas siurblys bei televizorius „Samsung QLED 65“.

Prizo laimėtoja Laura Paškevičienė „Telia“ paslaugomis naudojasi daugiau nei 15 metų, tačiau, kaip pati sako, nėra didelė konkursų entuziastė, todėl nei „Telia“, nei kitose loterijose anksčiau nėra dalyvavusi, o ir šiam konkurse sudalyvavo atsitiktinai – pratepusi „Telia“ paslaugų sutartį 24 mėnesiams.

„Kai skambinau dėl sutarties atnaujinimo, konsultantė užsiminė, jog dalyvausime konkurse ir galime laimėti vertingus prizus,

bet, kaip sakoma, tuomet „pro vieną ausi įėjo, pro kitą išėjo“. Visada maniau, jog tokie konkursai skelbiami tik siekiant pritraukti žmones, bet niekada negalvojau, kad iš tikrųjų juose galima laimėti ką nors vertingo, tad viskas labai greitai pasimiršo“, – pasakoja viena iš konkurso laimėtojų L. Paškevičienė.

Apie laimėjimą Laurai buvo pranešta telefonu, tačiau kaip iš giedro dangaus nukritusia žinia ji nepatikėjo, o „Telia“ konsultantams teko iškinėti, jog jai iš tiesų skambina „Telia“ atstovai, o ne aferistai ir už prizus susimokėti nereikės. Moteris su šypsena prisimena, kad mintis apie telefoninius sukčius

buvo kilusi ne tik jai, bet ir jos vyru. Ir nors prizai jau pasiekė Paškevičių namus, Laura tvirtina, jog iki šiol keista ir sunku patikėti.

Bene daugiausia džiaugsmo į naujus Paškevičių namus atnešė naujas 165 cm įstiržainės televizorių, kuris, anot Lauros, suburs šeimą jaukiems filmų vakarams didelėje svetainėje, na, o vyras, žinoma, džiaugiasi „Playstation 5“ kompiuteriu. „Matyt, buvome labai geri, kad Kalėdų Senelis pas mus atėjo su tokiomis dovanomis“, – džiaugsmo neslepia L. Paškevičienė.

Rimantė Jančauskaitė
Užs.Nr.106

Birštono „Bočių“ jubiliatai

„Reikia gyventi visavertiškai, kol esame jauni...“

„Bočių“ bendrijos narei Stefai BUNEVIČIENEI rugpjūti sukako 85-eri.

Tai – puiki, organizuota draugijos būčiulė, ėjusi Revizijos komisijos narės pareigas, nepakeičiamā, kai reikėdavo priimti svečius, įvairių renginių metu suruošti šventinį stalą. Pastaraisiais metais Stefa dėl sveikatos problemų kiek nutolo nuo mūsų bendrijos veiklos, bet nuolat palaikome su ja ryšius, – taip apie draugijos narę atsiliepia bendrijos pirmininkė J. Barutienė.

Pakalbinta S. Bunevičienė savo jubilejaus nesureikšmino, sakė jį paminėjusi kulkliai, su dukra, šią suaktį į antrą planą nustūmė grësmingas koronavirusas ir kiti rūpesčiai:

– Man šie metai liūdnesni ir vienišesni, nes dukra darbo reikalais išvykusi į užsienį. Kaip gali jaustis žmogus, būdamas vienas tarp keturių sienų? Sveikata néra gera, tad aplanko ir pesimintės mintys. Ypatingu draugų neturui, pastovaus užsiemimuo néra, visą energiją jaunystėje išdalinau darbu. Dirbau medicinos seserimi, seserimi dietiste „Spalio“, „Tulpės“, „Versmės“ sanatorijose, buvau veikli, mëgau visuomeninę veiklą, padėdavau organizuoti maisto patiekalų parodėles. Prieš porą metų dar dalyvavau „Bočių“ veikloje, tačiau teko viso šito atsisakyti. Nieko nepačiai – amžius daro savo.

Ypatingų receptų praskaidrinti kasdienai neturiu, paprasčiausiai nepasiduodu nusivylimui, blogai nuotaikai, žinau, kad reikia gyventi toliau. Kai būna geras oras, išeinu valandėlę pasivaikščioti po mišką, jame beveik nesutinku kitų žmonių. Du kartus per savaitę

Stefai Bunevičienė.

mane aplanko socialinė darbuotoja, kuri pa-
sirūpina vaistais, kitais pirkiniais. Ačiū jai.

Labai daug skaičiau, bet šiuo metu re-
gejimais suprastėjo. Su akiniais, naudodama
lupą, dar sprendžiu kryžiažodžius. Tai didelis
išganymas. Pažiūri laidas, rodomas per tele-
viziją, radijas įjungtas visas 24 val. per parą.
Taigi neturiu kuo pasigirti...

Kuomet toks sudėtingas laikotarpis, galiu sau ir kitiems palinkėti būti tvirtiems, nenu-
siminti, žvelgti į ateitį. Pasiduoti negalima,
reikia galvoti, kad viskas bus gerai ir stengtis
išvengti koronaviruso, nesukelti papildomų
problemų medikams ir artimiesiems.

O jums noriu palinkėti: gyvenkit visaverti
gyvenimą, džiaukitės juo, kol esate jauna.
Nors gyvenimas atrodo ilgas, bet taip nėra.
Metai labai greitai prabėga, jų nesusigrąžins
atgal...

„Gyvenimas eina, o mes traukiame dainą...“

I dešimtą dešimtį ižengės Vytautas LIŠAUSKAS vis dar yra aktyvus „Bočių“ narys, choristas, ne kartą apdovanotas padėkos raštais už ištikimybę dainai, aktyvumą ir gerus darbus.

J. Barutienė itin vertina jo pareigingumą ir paslaugumą: „Gal prieš aštuonerius metus į Birštoną pasisvečiuoti atvyko Klaipėdos „bočiai“. Jie buvo suplanavę kurorte pernaktoti, o kitą dieną vykti į Druskininkus. Tačiau įvyko nesusipratimas, ir klaipėdiškiai neturėjo kur apsistoti nakčiai. Pasidalinome juos po du-tris ir parsivedėme į sa-
vo namus, o Vytautas visus likusiuosius pakvietė apsistoti jo sodyboje. Joje radosi vie-
tos ir svečių autobusui. V. Lišauskas kasmet mielai dalyvauja bendrijos narių talkose,
tvarkant Gudakalnio ir Panemunio kapines,
savo automobiliu visą ekipažą nuveža ir
parveža. Tai labai bendruomeniškas ir
pozityvus žmogus.“

Ar tikrai Vytautą visur ir visada lydi gera
nuotaika?

– Balandžio mėnesį man sukako 90 metų,
o dabar jau kelias mėnesiai daugiau. Labai
gerai jaučiuosi, ir kasdien vis geriau. Matot,
reikia žiūréti į priekį, būti optimistu, tada įveik-
si ir ligą, ir pandemiją, – pataria V. Lišauskas.

– Tarp mūsų, „bočių“, susiklostes labai
gražus bendravimas. Kai likau našlys, žuvo
sūnus, geru žmonių dėka buvau pakviestas į
„Bočių“ bendriją. Susiradau pažistamu, iš-
traukiau į chorą „Sidabrinė gija“. Dainavom,
daug koncertavom, keliavom. Kasdienė buvo
vis kitokia, atnešdavo naujų įvykių, renginių.
Bendrijos dėka buvau netgi išvykęs į de-
šimties dienų turistinę kelionę, kurios metu
aplankiau Paryžių, Briuselį, kitzus miestus.

Taip turiningai gyvenome iki pandemijos,
Atliekų reikalai: klausiate – atsakome
Ar karantino metu atliekos bus
surenkamos ir išvežamos įprasta
tvarka? Ar veiks rūšiavimo centrai?

Taip, karantino metu atliekų iš-
vežimo grafikas ir rūšiavimo cent-
rų darbo laikas nesikeis. Tačiau
virūs puola visus ir nuo situacijos,
kai gali pristigtį darbuotoju, niekas nėra apsaugotas. Todėl šiuo laikotarpiu atsakingas kiek-
vieno elgesys su atliekomis yra itin
svarbus. Sergančių, savioliaci-
joje esančių asmenų surinktos at-
liekos turi būti saugomos 72 val.
ir tik tada išnešamos išmetimui. Visas atliekas būtina kruopščiai
rūšiuoti, viską mesti į konteinerius, kas netelpa – vežti į rūšiavimo
centrus, nieko nepalikti prie konte-
nierų – kad švenčių netektų sutikti savo
pačių sukurta šiukšlyną apsuptyje.

**ŠILTNAMIAI
POLIKARBONATINIAI**
ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS
DIDELIS PASIRINKIMAS

3x4 (12 m ²)	236 Eur
3x6 (18 m ²)	339 Eur
3x8 (24 m ²)	439 Eur

Tel. 8 657 99478

GREITAS pristatymas visoje Lietuvoje

Parduoda baltarusiškus
durpių briketus (sveria
Jūsų kieme).
Tel. 8 659 85 001.

GRASTA
**AKMENS ANGLIS
BRIKETAI, GRANULĖS**
8 687 36216
Kęstučio g. 99, Prienai
www.grasta.lt
VASAROS NUOLAIDOS!!!

**MIŠKŲ PIRKIMAS,
KIRTIMAS, PRIEŽIŪRA.**
TEL. 8 699 29 992.

Būkite su „Gyvenimu“ ir 2021-aisiais!

Nuotrauka iš „Bočių“ archyvo

Vytautas Lišauskas – tarp pandemijos
apribojimų vykusioje choro „Sidabrinė gija“
jubiliejine šventėje.

susitikdavome su bičiuliais pasikalbėti, pa-
žaisti kortomis, kitus stalo žaidimus. Tikiu,
kad pandemiją įveiksime visi kartu, kad galé-
tumėme vėl susitikti. Tik reikia paisyti medicin-
cinos personalo patarimų, Vyriausybės priim-
tų reikalavimų. Tikiuosi paties geriausio.

Juolab turiu gerą dukrą, kuri atvažiuoja,
man padeda buityje, jos šeimai puikiai sekasi
ir tuo džiaugiuosi. Susiskambinam su choro
dainininkais, „ir taip gyvenimas eina, o mes
traukiame dainą, ir gyvenkim linksmiau“. Gy-
venu nuosavoje sodyboje, apeinu pastatus,
sodą, rūšiuoju obuolius. Turiu šuniuką, kačiu-
ką, keletą vištų ir gaidį, yra kuo rūpintis. Va,
jeigu galėčiau daugiau su žmonėmis pabend-
rauti, tai būtų į sveikatą. Julija Barutienė žadė-
jo: „Net jei negalésime toliau dainuoti chore,
rengsime susijėjimus ir pasidėjimus, o ir choro
vadovė Toliamą visam laikui su mumis
neatsisveikino, darydama poilsio pertrauką,
taré ne „sudie“, o „išpasimatymo“. Tai toks
mūsų žiūréjimas į priekį...

Kalbino Dalė Lazauskienė

